

Soạn bài Luyện tập thao tác lập luận phân tích - Ngữ văn lớp 11

Câu 1. Tự ti và tự phụ là hai thái độ trái ngược nhau nhưng đều ảnh hưởng không tốt đến kết quả học tập và công tác. Lập luận phân tích những biểu hiện và tác hại của hai căn bệnh nói trên.

Trả lời:

a) Những biểu hiện và tác hại của thái độ tự ti:

- Giải thích khái niệm: Tự ti là tự đánh giá thấp mình nên thiếu tự tin. Tự ti hoàn toàn khác với khiêm tốn.

- Những biểu hiện của thái độ tự ti:

+ Không dám tin tưởng vào năng lực, sở trường, sự hiểu biết,... của mình.

+ Nhút nhát, tránh những chỗ đông người.

+ Không dám mạnh dạn đảm nhận những nhiệm vụ được giao.

- Tác hại của thái độ tự ti.

+ Bỏ lỡ cơ hội thể hiện bản thân

+ Thu hẹp khoảng cách giao tiếp với mọi người...

b) Những biểu hiện và tác hại của thái độ tự phụ:

- Giải thích khái niệm: Tự phụ là thái độ đề cao quá mức bản thân, tự cao, tự đại đến mức coi thường người khác. Tự phụ khác với tự hào.

- Những biểu hiện của thái độ tự phụ:

+ Luôn đề cao quá mức bản thân

+ Luôn tự cho mình là đúng.

+ Khi làm được một việc gì đó lớn lao thì thậm chí còn tỏ ra coi thường người khác.

- Tác hại của tự phụ.

+ Nhìn nhận đánh giá sai lầm, lệch lạc giá trị bản thân

+ Khi đề cao quá mức bản thân, trong nhiều công việc cũng sẽ gặp thất bại, không được sự giúp sức của mọi người

c) Xác định thái độ hợp lí:

Soạn bài Luyện tập thao tác lập luận phân tích - Ngữ văn lớp 11

- Phải biết đánh giá đúng bản thân để phát huy những điểm mạnh và khắc phục những điểm yếu
- Cần phải khiêm tốn và tự tin trong cuộc sống
- Phải hoàn thiện mình về cả học thức và nhân cách

Câu 2. Viết lập luận phân tích hình ảnh sĩ tử và quan trường trong hai câu thơ:

Lôi thôi sĩ tử vai đeo lọ,

Âm oẹ quan trường miệng thét loa.

(Trần Tế Xương — Vịnh khoa thi Hương)

Trả lời:

Tham khảo triển khai các ý chính sau:

- Nghệ thuật sử dụng từ ngữ giàu hình tượng và cảm xúc qua các từ: lôi thôi, âm oẹ.
- Nghệ thuật đảo trật tự cú pháp nhằm nhấn mạnh vào dáng điệu và hành động của sĩ tử và quan trường.
- Sự đối lập giữa sĩ tử và quan trường (nhưng cả hai đều hài hước).
- Nêu cảm nghĩ chung về cách thi cử trường ốc ngày xưa.

Với các ý dự định triển khai như trên, có thể chọn viết đoạn văn lập luận phân tích theo kiểu tổng - phân - hợp.

- Giới thiệu hai câu thơ và định hướng phân tích
- Triển khai phân tích cụ thể nghệ thuật sử dụng từ ngữ, phép đối lập, đảo ngữ...
- Nêu cảm nghĩ về cách thi cử dưới thời phong kiến.